

EL TEATRE A BARCELONA 2008/2009

L'escena a Barcelona continua creixent

Malgrat la crisi, 2,6 milions d'espectadors van anar al teatre la temporada passada tot i que la recaptació cau 5 milions

JORDI BORDES/Barcelona

● Les estadístiques fredes de l'Associació d'Espectadors de Teatre de Catalunya (Adetca) no poden enganyar. La venduda de la crisi no molesta el sector escènic ca-

talà, que per tercera temporada consecutiva continua creixent. Si el 2003 es deia que el sostre del teatre a Barcelona era de dos milions, la temporada passada es va arribar als 2.676.333, i ahir ja deien que, a

mitjà termini, es podia fixar el repte dels tres milions. La temporada 2008/2009 ha respost només a mitges a l'ambició dels productors, que van arriscar amb musicals milionaris probablement per culpa de

la crisi econòmica. Tot i que continua creixent el nombre de públic, ha caigut un 4,4% l'assistència d'ocupació (54,7%) i s'han deixat de guanyar 5 milions respecte de l'any passat (un 7%).

A la temporada 2007/2008 hi va haver una explosió dels musicals a la cartellera barcelonina. L'èxit feia tèmer els més porucs que les dades no es podrien aguantar. Era el segon any de creixement i, fins llavors, després d'una creixuda venia la revinguda. L'any passat, tot i la cançó enganxifosa de la crisi econòmica, l'atenció als espectacles va funcionar correctament. Cal advertir dos xàfecs sonats: *Mortadelo & Filemón* i *Mama Medea*. Tots dos van saltar de la graella i els teatres van improvisar amb altres productes que, vistos els resultats finals, van salvar la topada accidental entre espectacle i públic. El president d'Adetca, Daniel Martínez, celebra que la incògnita acabi en celebració: 19.419 espectadors, més que la millor temporada de la història. Nou rècord, doncs, a Barcelona. L'any passat van obrir el Goya i el Círcol Maldà. Per aquesta tardor, s'espera l'obertura d'Almeria Teatre i del Paral·lel, de l'SGAE, dos teatres que ja volien obrir el curs passat.

Els musicals han perdut, però, 104.493 espectadors, una xifra que ha corregit el gènere dramàtic i la dansa (ha augmentat de 84.898 i 11.096 espectadors, respectivament). Per Martínez, «ni el musical ha tocat sostre, ni tampoc els altres gèneres teatrals». Martínez considera que és adequat el 25% d'espectadors que generen els musicals del total de la temporada. És una quota semblant a la d'altres grans capitals teatrals. Pel president dels empresaris, la situació dels musicals a Barcelona consolida la seva posició, davant l'explosió de fa un parell d'anys. Martínez aposta perquè els productors tinguin en compte els creadors catalans per a nous productes de masses, a mesura que els grans teatres hagin presentat els grans èxits musicals.

Pel que fa a la producció, el 71% és catalana:

Un instant dels actors de *Mayumana*, ahir a la nit a la gala del BTM. / GABRIEL MASSANA

De «chatina» a butaques que patinen

● Eduard Fernández reptava Vicenta Ndongo («chatina», li deia afectuosament provocador) a ser el presentador de la gala per la seva planta i l'èxit que té, des de fa dècades, amb les dones. Ndongo, que preguntava a la periodista Gemma Ruiz (al *backstage*, en un fals directe) si li podia passar el seu vestit, s'exclamava que no li donessin la possibilitat de canviar de roba. Ella, precisament, que va atrevir-se a actuar a pèl en *La pata negra*, fa uns anys! La festa de *Barcelona, aixeca el teló* ha conciliat els membres del teatre privat d'Adetca amb els del teatre públic. Els diplomes concedits per la crítica es repartien a artistes que sortien, donant l'esquena, amb una filera de butaques que patinava pel BTM.

s'han fet més de 400 espectacles. El català és la llengua majoritària al teatre: 1,7 milions d'espectadors (40%). Al darrere hi ha el castellà amb uns 951.000 espectadors (36%). L'èxit de la dansa i, sobretot de Tricicle, que es

presenta com a espectacle sense text, ha fet que aquest apartat pugi fins al nombre de 337.000 espectadors la temporada passada (14%). Tot i això, els espectacles més taquillers són en castellà (*Spamalot*, *La Bella i la bestia* i *Mam-*

ma mia!). Els nois d'història, el cinquè espectacle més vist, és el primer que es presentava en català a Barcelona.

Les sales alternatives han aguantat bé el tipus, sobretot tenint en compte que l'any passat van tenir un

L'èxit de la gala és haver aconseguit que TV3 cregués en la festa i s'atrevis a retransmetre-la en hora de màxima audiència. Dirigida per Carol López va voler conciliar ritme i complicitat (que quedava més conjunta a la petita pantalla). Ndongo, un pèl despistada a estones, àgil i sorneguera en la majoria de les intervencions, va aconseguir que la gala, per primer cop en 8 anys, la presentés una actriu.

Pel que es podia sentir, la temporada vinent hi haurà bastants espectacles en castellà. Són els que vénen amb actors mediàtics de la cartellera madrilenya però també d'èxits per a grans masses, com el de *Hoy no me puedo levantar*. Ahir feien una prèvia per als fans. Aquesta nit és l'estrena al Tívoli.

Sorpren que un dels protagonistes presentés el vídeo en català i és que el repartiment s'ha fet de nou a Barcelona. El Tricicle va bufar les espelmes del seu 30è aniversari («a l'escenari») que repetirà al Poliorama a partir d'octubre. També Abel Folk i Àlex Casanovas, que comparteixen cartell així com Joan Pera i Paco Morán, que repeteixen la mítica *La extraña pareja*. Un altre retorn (que a la gala va sonar en *off*) és Josep Maria Flotats, que serà al Lliure fent el Descartes que l'any passat va guanyar els favors del públic a Madrid.

Pel que fa als premis de la crítica es pot constatar que els guanyadors tenen molta família, i que són agràtts. Bona gent, a més de competents a escena. Felicitats!

creixement del 42% en nombre d'espectadors. S'han perdut només 457 tiquets. Per Julio Álvarez, director del Tantarantana, cal celebrar l'entrada de dramaturgia castellana i estrangera així com dels nous formats, un esperit d'obertura

EL RÀNQUING

Sales grans amb més públic:

- ▶ Liceu (314.034)
- ▶ BTM (227.961)
- ▶ Victòria (216.319)
- ▶ Tívoli (173.500)
- ▶ Poliorama (172.794)

Sales petites amb més públic:

- ▶ Sala Muntaner (28.184)
- ▶ Tantarantana (27.679)
- ▶ Teatreneu II (25.512)

Sales provisionals:

- ▶ Grec (30.173)
- ▶ Palau Sant Jordi (21.425)
- ▶ Biblioteca Nacional (9.697)

Els espectacles més taquillers:

- ▶ *Spamalot* 189.502)
- ▶ *La Bella i la bestia* (133.416)
- ▶ *Garrick* (115.889)
- ▶ *Mamma mia!* (104.545)
- ▶ *Els nois d'història* (73.136)

que constata el compromís de les sales alternatives als emergents.

La recaptació cau

Tot puja menys la recaptació. I és que tant les alternatives com els musicals (i el Liceu) han fet retallades de preus per aguantar les ocupacions. La recaptació de la temporada passada va ser de 69.813.692 euros, 4,8 milions més que la temporada anterior.

Una altra dada a equilibrar és el de nombre de produccions: se n'han fet 84 més. Per això, justifica Martínez, hi ha un lleuger increment del nombre d'invitacions respecte de la temporada passada. Tot i la bona salut de les arts escèniques a Barcelona, podria ser molt millor. De les 4.885.475 butaques que es van posar a la venda (un 9% més que el 2007/2008) només se n'han venut 2.430.527 a taquilla. La balança s'ha equilibrat amb les invitacions (35.000 més que l'any anterior). Es fan més espectacles però sumen menys funcions.